Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0410U005403

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-07-2010

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брагін Олександр Миколайович
2. Bragin Oleksandr Mykolajovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-06-2010

Спеціальність за освітою: 7.130102

Місце роботи здобувача: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва УААН

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: 61060, м. Харків проспект Московський, 142

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва УААН

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: 61060, м. Харків проспект Московський, 142

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Створення вихідного матеріалу та гібридів соняшнику з підвищеним вмістом гліцеридів пальмітинової кислоти в олії

2. The creation of original material and sunflower hybrids with high content of palmitic acid flycerides of oil

Реферат:

1. Об'єкт: поліпшення жирнокислотного складу олії в гетерозисній селекції соняшнику. Мета: встановлення закономірностей накопичення вмісту гліцеридів пальмітинової кислоти в олії із насіння різних мутантних зразків і створення нового вихідного матеріалу та гібридів соняшнику пальмітинового типу. Методи: польові, лабораторні, статистичні. Новизна: вперше в Україні розроблено шкалу класифікації мутантних ліній соняшнику за вмістом гліцеридів пальмітинової кислоти. Встановлено особливості динаміки накопичення гліцеридів пальмітинової кислоти в олії в процесі дозрівання насіння. Виявлено особливості характеру успадкування підвищеного вмісту гліцеридів пальмітинової кислоти в олії соняшнику при схрещуванні пальмітинових ліній з олеїновими, стеариновими та лінолевими. Результати: створено 7 мутантних ліній-закріплювачів стерильності та 4 лінії-відновники фертильності пилку соняшнику з підвищеним та високим

вмістом гліцеридів пальмітинової кислоти (від 12,43 до 36,47 %), а також 4 гібриди соняшнику, які відрізняються підвищеним вмістом в олії гліцеридів пальмітинової кислоти, високою продуктивністю, адаптивністю та конкурентоздатністю. Ступінь впровадження: в Національному генбанку рослин України зареєстровано 6 мутантних ліній. В 2009 р. на мутантну лінію Мх 1008 В отримано патент. Розроблена корисна модель "Спосіб отримання інбредних ліній соняшнику з підвищеним вмістом гліцеридів пальмітинової кислоти" впроваджена в селекційній програмі інституту. Гібрид Капрал внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні з 2008 р. Сфера впровадження: селекційні установи.

2. Object: improvement of oil fatty-acid composition at sunflower heterotic breeding. Aim: to establish some peculiarities of accumulation of palmitic acid glyceride content in oil from the seed of different mutant specimens and to develop a new original material and hybrids of sunflower of a palmitic type. Methods: field, laboratory, statistical. Novelty: for the first time in Ukraine a scale for classification of sunflower mutant lines as to the content of palmitic acid glycerides is elaborated. Some special features in the dynamics of accumulation of palmitic acid glycerides in oil during seed maturing are determined. Some peculiarities in the nature of inheritance for an increased content of glycerides of palmitic acid in sunflower oil at crossing of palmitic lines with oleic, stearic and linoleic ones are revealed. Results: 7 mutant lines-maintainers of sterility and 4 lines-restorers of sunflower pollen fertility with an increased content of palmitic acid glycerides (from 12,43 to 36,47 %), and 4 hybrids of sunflower differing by the increased content of palmitic acid glicerides in oil, high productivity, adaptability and competitive ability are created. Application stage: in the National genebank of plants of Ukraine 6 mutant lines are registered. In 2009 we got a patent for the mutant line Mh 1008 V. A useful model is elaborated "Method for sunflower inbred lines development with increased content of palmitic acid glycerides" is introduced into breeding programs of the institute. The hybrid Kapral has entered the State Variety List suitable for distribution in Ukraine since 2008. Application area: breeding institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириченко Віктор Васильович

2. Kyrychenko Viktor Vasyliovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вировець Вячеслав Гаврилович
2. Вировець Вячеслав Гаврилович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черчель Владислав Юрійович
2. Черчель Владислав Юрійович

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Козубенко Леонід Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Козубенко Леонід Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.